

sami kolnejo, ker vidijo, da je njihovo prevažanje popolnoma odveč. (Glasno odobravanje.)

Ni človeka v vladi, ki bi vedel za pravo pot.

Naša valuta pada. To vidimo vsi in čutimo vsi, tudi vlada. Ako čitate vladne liste, najdete v njih kupe dobrih in pametnih nasvetov, kako bi se dalo priti v okom vedno padajoči vrednosti denarja. Med temi neštevilnimf nasveti je gotovo tudi kakšen koristen in pameten, a ni ga človeka, ki bi rekel: To je prava pot, katero moramo ubrati, da se rešimo! Ni ga takega človeka, ker v vladi nikogar ni, ki bi znal in hotel delati — vlada nima dejanja, to je vse!

Slabo posojilo.

Sedaj pa ne ve ne vlada, ne njeni zaupniki, kako bi zmanjšali ogromne dolgeve. Ako hočejo popraviti vrednost našega denarja, mora dobiti finančni minister posojilo v tuji valuti. Naš finančni minister je v to svrhu res odšel v London. A kako se je pripravil? Najprej je razpisal notranje posojilo. To je bilo izvedeno s tako nesrečno roko, da je popolnoma propadlo. To je bila prva priprava. Druga priprava je bila proračun. Finančni minister je izdelal brez zakonodajnega odbora, brez parlamenta, kar lepo meštririmi stenami proračun, ki izkazuje dve milijardi deficita. Ali je bilo to-le treba? Tik pred poskusom najeti zunanje posojilo? Če je finančni minister že delal proračun med štirimi stenami, bi bil lahko naredil tudi takega, ki bi izkazoval toliko stroškov, kolikor je dohodkov in potem odšel v London! Sedaj pa imamo vnanje posojilo, nad čegar pogoji si vlada puli las, in milo stoka: Kaj bo, kaj bo, če bomo morali te pogoje odobriti?

Tako ne gre dalje.

Vi boste danes sklepali tudi v dočeli svoji gospodarski politiki. Vsi vidimo, da tako, kakor gre sedaj, ne gre dalje. Naša glavna moč za obnovo uničenega gospodarstva tiči pred vsem v zadrugah. Kmetška zveza bo skušala razviti in izpopolniti zadrugo misel in zadrugo organizacijo do najvišje stopinje.

V tako vlado ne gremo.

V tem oziru nam more pomagati tudi država. Sedanja vlada pa tega ne more. Zato povejte glasno vladi, da je to, kar dela sedanja vlada, v Vašo škodo. V tako vlado, koje politika je nam kvarna in pogubna, mi ne bomo šli. Nočemo nositi ven blata, ki so ga drugi nanесли v hlev. Delali in razvijali bomo svojo organizacijo tako dolgo, da bomo mogli z izgledi na uspeh svoj program tudi praktično uveljaviti; šele potem bomo prijeli za državno krmilo.

Govor dr. Korošca so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem.

Poleg dr. Korošca sta govorila na zborovanju še načelnik Brodar o političnem položaju in poslanec Pušenjak o gospodarskih nalogah naše organizacije.

Za načelnika Jugoslovanske kmetške zveze je bil izvoljen zopet Iv. Brodar, kmet in poslanec iz Hrastja pri Kranju. Iz Slov. Stajerja so bili izvoljeni: za I. podpredsednika poslanec in posestnik Davorin Krajnc iz Galicije pri Celju; za odbornike: Robert Košar, vinogradni posestnik od Sv. Boleska pri Središču, Ivan Serbec, župan v Velikem Kamnu pri Brežicah ter Martin Steblovnik, župan v Rečici na Paki.

Slovenski kmetje obsodijo sedanjo vlado.

Na predlog posestnika Borca so se sprejele naslednje resolucije:

Jugoslovanska kmetška zveza izreka danes na svojem občnem zboru svojim poslancem, kakor tudi celemu Jugoslov. klubu najiskrenejšo zahvalo za njihovo odločno zahtevo po takojšnji demobilizaciji. Dalje izreka najstrožjo obsodbo nad brezglavo politiko sedanje vladne večine, ki je upropastila vrednost našega denarja, razbila celo državno gospodarstvo in ni sposobna, da bi odpravila korupcijo v državni upravi. Občni zbor Jugoslov. kmetške zveze obsolja najodločnejše svobodni selno šolsko politiko sedanje vlade. Za katoliške otroke zahteva versko šolo. Stariše pozivlja, da začne proti kulturnobojni šolski politiki najodločnejši boj. Jugoslov. kmetška zveza jih bo v tem boju z vso silo podpirala. Občni zbor Jugoslov. kmetške zveze odobra-

va politiko svojih poslancev, zlasti še njihov boj za avtonomijo in nedeljivo Slovenijo in izjavlja, da jih bo z iskrenim sodelovanjem podpiral.

Nato so se sprejeli še razni važni sklepi gospodarskega značaja.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: V Belgri du vladajo zopet sami ministri, ker je parlament odgoden za nedoločen čas. Pašičeva vlada pa preživlja močne notranje potrebe, ker zahtevajo radikalni, da morata odstopiti demokrata gg. notranji minister Pribičević ter finančni minister Kumanudi, ki sta glavna krivca občnega nezadovolja s sedanjo vlado. Kako bo rešena sedanja vladna kriza, še ni gotovo, najboljša bi pač bilo za celo kraljevino, ako bi šla k večnemu političnemu počitku celotna Pašičeva vlada. Ministri so dogotovili finančni proračun za leto 1922 in ga nameravajo predložiti zbornici dne 20. t. m. Finančni minister se še zdaj ni vrnil iz inozemstva. Iz Londona je odpotoval v Pariz, kjer bi rad dobil 500 milijonov frankov posojila za našo državno kaso. V Beogradu še deluje zakonodajni odbor, ki se je pečal v zadnjem času z novim volilnim redom za parlament. O načrtu tega novega volilnega reda poročamo na drugem mestu. Glede Albanije smo potegnili ru zopet ta kratke. Angleži so pritisnili na nas in zahtevajo, da priznamo napram Albaniji iste meje kot so bile Srbi priznane leta 1913. Naša vlada se je pritožila radi te angleške zahteve, ker je razmejitev iz leta 1913 neprijemljiva za nas. Spor med nami in Angleži pride pred svet Zveze narodov.

V Italiji so bili zadnje dni veliki izgređi med fašisti in železničarji ob priliki fašistovskih zborovanj v Milanu.

Madžarski kabinet Bathory je ostavko. Državni upravitelj Horthy je naprosil vlado, naj vrši še take ucgo vladne posle, da se izvršijo posrejevanja glede sestave nove vlade.

Avstrijci so začeli zasečati Zapadno Ogrsko, katero so odstopili Madžari Avstrijcem. Prevzete tega ogrskega ozemlja se vrši povsem prav mirno.

V Ukrajini so se uprli kmetje boljševikom. Vsaši so začeli pohod v smeri proti mestu Kijev.

Naši shodi.

Guštanj. V nedeljo, 13. t. m. se je vršil pri nas sijajno obiskan shod zaupnikov SLS za Mežiško dolino. — Dvorana pri Lečniku je bila nabito polna. Poleg domačinov so prihitali na shod zastopniki kmetških in delavskih organizacij iz Močie, Prevalj in Kotelj. Shod je spretno vodil predsednik KZ g. Kotnik. Poslanec Pušenjak je obširno govoril o notranji in zunanji politiki ter o vseh važnejših gospodarskih vprašanjih. Po govoru se je razpravljalo o nečuvnem postopanju občinskega sodišča za pobijanje draginje v Prevaljah, sükalo od kmetških govornikov velikansko razburjenje, ki vlada v dolini, govorilo o nesmiselnih carinskih politikah, o izvozu lesa in živine, o akciji za podporo v slučaju toče, o nabavi človeške hrane in živalske krme, o podpori radi suše, o naznanilu konj, vozov itd., o podpori invalidov, vdov in sirot, o za kmeta krivičnem vojaškem zakonu itd.

Dr. Korošec je priredil v soboto, dne 12. t. m., v Mariboru v dvorani JSZ shod, ki je bil izvanredno dobro obiskan. Brez agitacije, brez vabil ali plakátov je prišlo toliko zborovalcev, da je bila dvorana nabito polna. Shod je predsedoval načelnik naše stranke za mesto Maribor dr. Josip Leskovar. Dr. Korošec, katerega so zborovalci radostno pozdravljali, je govoril o političnem položaju, o krivcih sedanjih slabih razmer in o naših ciljih za bodočnost. Govoril je skoro 2 uri. Zborovalci so ga poslušali z napeto pozornostjo. Kaj takega, kar smo slišali na Koroščevem shodu, se ne sliši vsak dan. Za dr. Korošcem je govoril prof. Vesnjak, ki je utemeljeval te-te resolucije: Zborovalci, zbrani na zborovanju SLS v Mariboru dne 12. novembra: zahtevamo revizijo ustave v smislu programa Jugoslov. kluba, ugovarjamo proti delitvi Slovenije, po-

zivljamo somišljenike v trdne krščansko-socialne organizacije. Resolucije so bile sprejete z viharnim odobravanjem. Nato je govoril še delavec Fr. Ver. Sloda se je udeležil tudi vladni zastopnik. — Odslej bo naša stranka prirejata zopet vsak prvi ponedeljek v dvorani JSZ redne mesečne politične shode. Prvi tak shod bo v ponedeljek, dne 5. decembra, ob 8. uri zvečer.

Staritrj. V nedeljo, dne 13. nov., se je vršil pri nas jako dobro obiskan shod SKZ, katerega je vodil domači župan. Poročal je poslanec Pušenjak o političnem položaju in o najvažnejših gospodarskih vprašanjih. Po shodu so udeleženci izražali svoje želje glede podpore po toči, glede podpore vsled suše, glede davčne politike itd.

Pišecce. Slov. ljudska stranka je priredila dne 13. t. m. v Pišecah politično zborovanje, ki je na dnu sijajno uspelo. Tajnik Kmetške zveze za celjsko okrožje je v dolgem in krasno zasnovanem govoru orisal današnji položaj v naši državi, zlasti pa je ožigosal protiljudsko delovanje sedanje vlade, ki temelji na nezakonitih, vsakemu parlamentarizmu se rogajočih načelih. Gospodarsko izžemanje nižjih slojev, zapostavljanje Slovencev in Hrvatov, militarizem, bahavo-neumna zunanja politika vlade in tisočero ugovarjih ter notranje-političnih grehov — vse to leži kakor težka mora na prsih naroda. Nato je govornik obrazložil program Kmetške zveze, ki zahteva svobodo državljanov, avtonomijo pokrajin, sodelovanje ljudstva pri vladanju, zaščito gospodarsko šibkih slojev, pred vsem kmetov, delavcev ter malih obrtnikov. Zborovalci so pazljivo sledili izvajanjem tajnika, ki je ob koncu govora žel vsestransko odobravanje. Tudi nasprotniki so odobravalitaktiko naše stranke. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se izreka poslancem Jugoslov. kluba popolno zaupanje. Nadalje so zborovalci zahtevali, da vlada naj nemudoma — preskrbi potrebne količine živeža, osobito koruze, za kraje, kjer trpijo vsledomanjkanja. Odločno so tudi ugovarjali proti delitvi Slovenije v dvoje oblasti, kakor jo zahtevajo in hočejo izvesti centralisti.

Cenjenim naročnikom!

Novo leto se približuje, treba bo zopet obnoviti naročnino. Draginja za tiskarske potrebščine je velikanska — stavci zahtevajo vedno višje plače — papir, barva in druge reči so vedno dražje. Zato smo morali „Slovenskemu Gospodarju“ nekoliko zvišati naročnino, ker bi radi, ako draginja v prihodnjem letu ne bo preveč naraščala, list izdali vsaj 40krat v letu na osmih straneh. Na štirih straneh, kakor je list dosedaj izhajal se ne da veliko povedati, ker je premalo prostora. Ako bodo naši prijatelji napeli vse sile ter tako pridno agitirali za nove naročnike, da se številov naročnikov podvoji, potem skoraj za gotovo lahko obljubimo, da bode list izhajal vedno na 8 straneh.

V letu 1922 bo stal „Slovenski Gospodar“ v Jugoslaviji celoletno 12 dinarjev ali 48 kron. polletno 7 din. ali 28 K, četrtletno 4 din. ali 16 K. Izven Jugoslavije bo stal celoletno 25 din. ali 100 K.

Tako bo naš list najobširnejši tednik in poleg tega tudi — najcenejši tednik.

Današnji številki smo priložili tudi položnice. Prosimo, da jih natančno izpolnite. Kdor še list dobiva, naj napiše na položnico: star naročnik; kdor ga pa zdaj še ne dobiva, naj napiše: nov naročnik. Potem pri pošiljanju ne bo pomot.

Prosimo cenjene naročnike, da nam naročnino, če le mogoče, takoj pošljejo, da ob Novem letu ne bomo imeli naenkrat preveč vknjiževanja. Upravništvo.

V boj za naše časopise!

Prijatelji, somišljeniki! Prih. teden od 20. do 28. novembra je določen v celi Sloveniji za splošno agitacijo za katoliške časopise. Naš klic se glasi: Proč s proticerkvenimi, brezbožnimi listi!

V vsaki hiši mora biti katoliški časopis!

Za to pa na delo! Možje in žene,

fantje in dekleta na noge prihodnjega teden, da vsak pridobi kolikor mogoče veliko novih naročnikov za Slovenskega Gospodarja, za Stražo, za Glasnik presv. Sroa Jezusovega, pa tudi za Slovenca in druge dobre liste. Agitatorji imajo navodila že v rokah. Naj se ravna po njih! Ko bodele obiskali vsako hišo, potem pa nam pošljite takoj denar in imena naročnikov da jim pošljemo list. Prosimo pa:

Kdor dela za razširjanje dobrih listov, dela za Boga in Cerkev ter zveličaje neumrjočih duš! Zatorej pa v boj za naše katoliške časopise!

Casopisni odbor.

Zupani skrbite, da bodo vsi člani občinskega odbora naročeni na Slov. Gospodarja ali Stražo. Današnji čas je tako važen, da je vsem vodilnim možem po občinah potrebno, da so poučeni o dogodkih v domovini in izven nje. Slov. Gospodar bo prinašal sestavke, ki se tičejo občin. Nadalje bo skrbel Slov. Gospodar odslej za točno poročila o cenah pridelkov in vrednosti denarja. Pri prvi seji občinskega odbora predložite nabiralno polo za nove naročnike in poberite naročnino.

Brezplačno dobi Slovenskega Gospodarja vsak novi naročnik do Novega leta 1922, če takoj plača celoletno naročnino 48 K naprej.

Albansko-fašistovske manire g. Ureka, podpredsednika parlamenta.

Ko je prevzel poslanec Vlado Pušenjak odgovorno uredništvo „Straže“ in „Slov. Gospodarja“, je g. Iv. Urek, ki je bil iste dni izvoljen podpredsednikom zakonodajne skupščine, istemu pisal surovo pismo, katero je tudi objavil v „Kmetijskem listu.“ Kljub temu, da ni dobil nobenega odgovora, je dne 8. t. m. poslal drugo, še bolj surovo, grozljivo pismo, ki slove do besede tako-le:

Globoko, 8. 11. 21.

Bl. g. Pušenjak!

Znano Vam, kakšne reči se uganjajo v Vaših listih pod Vašo firmo in imenom.

Niti najmanjše se ne zmenim za neslanosti, ki jih uganjate. Laži — nesramne — pa ne bom pustil nekaznovane!

Zal mi je — in dolgo sem odlašal — da bo ravno med nama prišlo do tega.

Nimam časa niti volje se za nesramnosti pripraviti v časopisju. Potrpežljivosti pa je mera polna. Obračunil bom z Vami v zbornici, kakor hitro mine moj podpredsedniški mandat, — ali pa ga bom sam v to svrhu odložil. Obračunil bom pa na ta način, da si ga boste pomnili cele življenje in bo vedela o njem vsa država in zgodovina. Tudi kmet se ne pusti zasramovati! Zbiram vse surovosti, za katere nosite Vi odgovornost. Argumentiral bom z njimi moj nastop — in moj greh — v zbornici.

S pozdravom

Ivan Urek.

(Na robu:) Samo v ta namen Vam to sporočim, da me ne boste mešali za zahrbtnega ali straha, etca! Pripravite se!

Opomba uredništva: To pismo je značilno za socialno in demokracijsko mišljenje voditelja Samostojne, podpredsednika parlamenta — kaže „policaidemokratski“ duh, ki prevaja vrste samostojnežev. Mož, ki je vedoma in namenoma v letakih in v člankih s svojim podpisom in na shodih blatil vse, kar slepo ne sledi njemu, ki nikdar ni resnice spoštoval, se smatra za poklicanega, igrati ulogo sodnika nad našimi listi. Naša kritika o njegovih nastopih je bila mnogokrat še premila, saj njegovi somišljeniki in rojaki dosti bolj obsojajo njegovo absolutistično tiranstvo kot mi.

Tedenske novice.

Bolezen prevz. g. knezoškofa Iavantinskega. Zdravstveno stanje našega nadpastirja se žal dozda ni obrnilo na boljše. Na god sv. Skofa Martina so slovesno prejeli sveto potnico po obredu, kakor je predpisan v škofovskem obredniku. Ob šestih zjutraj je g. stolni prošt v sloves-

V vsako hišo mora vsaj en katoliški list!